

190501

Kamrater, det är en ära att få tala här i Kristianstad denna fina 1 maj.

Över hela världen demonstrerar idag socialister, feminister, antirasister och klimatkämpar. Vi gör det för att vi vet att en annan värld är möjlig. Och inte bara möjlig. En annan värld är nödvändig.

För vad gör det med ett samhälle som slits itu av klyftor, som förtärs av ojämlikhet? Vi distanserar oss från varandra. Vi börjar misstro varandra och allt det som vi har gemensamt.

När jag växte upp, på Norra Fäladen i Lund, gick jag i samma klass om sonen till en direktör och dottern till en städare. Så fungerar det inte längre. Segregationen breder ut sig och med den förlorar vi förmågan att se oss själv i varandra.

Ojämlikheten märks mellan stad och land men också mellan stadsdelar. Klassklyftorna dödar. Det skiljer ett flertal år i medellivslängd mellan olika stadsdelar i samma stad. Arbetarkvinnors medellivslängd faller. Faller. Vi backar in i framtiden. Görs inget åt den skenande ojämlikheten kommer klyftorna i Sverige vara lika stora som de är i USA, redan om bara tio år.

Så ser verkligheten ut. Den är brutal. Den känns in på bara skinnet. Den märks i plånboken.

Det finns de som försöker tuta i oss att det är flyktingens fel när jag inte kan hitta en bostad. De finns de som menar att lönerna måste sänkas för att alla ska få jobb.

Men vi vet. Vi vet att det är marknadslogik och en politik som varit allt mer frånvarande som skapat dessa klyftor. Och vi vet också att utvecklingen inte är ödesbestämd, att politik har förmågan att förändra och att gemensam kamp och organisering är vårt motmedel.

Socialister, vi kommer att ta den kampen!

***

Idag är Vänsterpartiet det enda vänsterpartiet i Sveriges riksdag. Socialdemokraterna beskriver sig själva som ett mittenparti och administrerar glatt det 73-punktsprogram som Centern och Liberalerna fått diktera. Det är en politik som kommer att drabba många av oss hårt. Uppluckringen av LAS kommer att leda till otrygghet för arbetare och marknadshyror kommer att öka ojämlikheten. Och vi, vi kan sörja Socialdemokraternas högersväng, vi kan tycka att de borde agerat annorlunda. Men till syvende och sist så är det deras val. Vi råder bara över oss själva.

Vår roll som vänster är att mobilisera motstånd och att flytta fram våra positioner. Att tillsammans med fackförbund och hyresgästföreningen göra så mycket kaos att regeringen inte vågar lägga fram dessa förslag. Låt oss bygga en formidabel folkstorm mot högerpolitik!

Jag är övertygad om att vi kan lyckas med det, att det finns många långt utanför våra egna led som är beredda att ta kampen med oss, men det arbetet måste prioriteras framöver på alla nivåer i partiet för att vi ska lyckas. Så ta kontakt med den lokala hyresgästföreningen redan idag. Prata med de lokala fackrepresentanterna så fort du kan. Låt oss lägga upp en plan så att förslagen om slaktad LAS och marknadshyror aldrig kommer på riksdagens bord.

Men, är det så att Stefan Löfvén vill sätta hela regeringsmakten på spel och driva igenom förslagen, då lovar vi Sveriges arbetare och hyresgäster att väcka misstroende mot honom och hans regering. Vi har tydligt klargjort var våra röda linjer går. Det är Stefan Löfvén som avgör vilken regering Sverige ska ha, han har valet att inte lägga fram förslagen, gör han ändå det kan han vara helt förvissad om att vi i Vänsterpartiet kommer att ta fajten!

***

Det är en tondöv regering på så många vis. Men det mest frapperande exemplet är nog ändå att en socialdemokratisk regering vill inskränka strejkrätten. Vill, inte måste. Strejkrätten som stått i centrum för arbetarrörelsens kamp under så många decennier. Det är en politik som kommer att öka ojämlikheten och exploateringen av vårt arbete och våra kroppar. Ingen inskränkning av strejkrätten kan vara liten eller obetydlig. Varje inskränkning är att förflytta makt från arbetare till arbetsköparna.

Vi behöver strejkrätten varje dag. Varje dag när metallarna plockar fram sina svetsar, varje dag som Byggnads snickare reser en vägg eller monterar ett fönster, varje dag som en sjuksköterska tar ett blodprov, varje dag som en barnskötare sätter på tvååringen en overall, då är det en dag med tryggheten att om det behövs, om våra villkor försämras, om vi måste ta konflikt om våra löner och villkor - så kan vi ta till strejk.

Jag vill passa på att citera ur Olof Palmes tal till IF Metalls kongress 1981 då han pratade om Svensk Arbetsgivareföreningen, idag Svenskt Näringslivs, och dess angrepp på fackföreningsrörelsen. Och han sa:

”Det står samtidigt klart att vi inte kan svikta. Skulle vi ett ögonblick falla undan för den massiva propagandakampanjen, så rivs fältet upp. Idag löntagarfonder, imorgon sjukförsäkring, pensioner och arbetstid, i övermorgon medbestämmande och arbetsmiljölag, dagen därpå kanske strejkrätten och organisationsfriheten. Ibland, kongressdeltagare, är det särskilt viktigt att stå oböjligt fast vid sina grundvärderingar.”

Vi i Vänsterpartiet står oböjligt fast vid våra grundvärderingar. Vårt budskap till Stefan Löfvén är - lyssna på era medlemmar, det pågår en revolt i fackföreningsrörelsen. Hör mullret från fabrikena, på sjukhusen, i butikerna, på bussterminalerna. Sveriges arbetare har verkligen inte begärt någon begränsad strejkrätt!

***

Kamrater, ojämlikheten tar sig många uttryck. Från min kompis mamma som inte har råd att laga sina tändar till Swedbanks vd som får miljonfallskärm som tack för att gott arbete med penningtvätt. Ojämlikheten har många skepnader - när de flesta av oss känner oro inför bristen på bostäder och undrar om våra barn kommer att få någonstans att bo så finns det de som tänker - jag tar och går och blir riksdagsledamot, gör en karriär på att klaga på folks bidragsberoende och fiffel, skenskriver mig hos morsan, plockar ut tusentals av skattebetalarnas kronor och samtidigt lever gott i en annan bostad. Vi kan kalla det att göra en Bengtzboe. Men det finns varianter. Man kan göra en Carlsson Löfdahl, en Reslow, en Szyber eller en Wikström. För topparna är valmöjligheterna att sko sig på det gemensamma bekostnad många samtidigt som allt fler lever som fattigpensionärer, som daglönare och sms-anställda eller som sjuka på en sjuk sjukersättning.

Klassamhället lever och frodas och tillåts att göra det. Men det är politikens uppgift att förändra. Vi behöver göra det nu innan samhället slits isär för mycket, innan det välfärdsland många av oss har växt upp i går förlorat. Vi måste få en ekonomisk politik där människor kan känna framtidstro. En ekonomisk politik där den ena utsatta gruppen inte ställs mot den andra. En politik som bekämpar ovanförskapet. För oss alla, inte bara eliten!

***

För bara några dagar sedan rasade furiösa bränder här i trakterna. Det är ett scenario som börjar bli allt för bekant. Vi minns förra sommaren med dess brända åkrar, uttorkade vattendrag och brandmännens svettiga och slitiga arbete med att hålla oss trygga och säkra. Klimatförändringarna är inte bara allvarliga - de utgör ett direkt hot mot jordens

och mänsklighetens överlevnad. Det finns inget mer prioriterat att komma till rätta med än detta. Det är existentiellt och det är ångestladdat. Vi har enligt FN 10 år på oss att ställa om - annars går allt åt skogen. Det kan lätt kännas hopplöst.

Men samtidigt är hoppfull. En ny generation har intagit gatorna. Den 15 mars demonstrerade över en miljon unga över hela världen med krav på en radikal klimatpolitik. Det räcker inte med att vi sopsorterar och väljer tåget framför flyget. Det är de rika som släpper ut mest och därför måste klimatomställningen innebära att de rika, de stora klimatbovarna, betalar mest. Den rörelse som nu växer fram utmanar kapitalismen i grunden. Jag tror att det är därför som högern darrar och krumbuktar och gör sina utfall mot de barn som deltar i protesterna. Klimatrörelsen är ett hot mot kapitalismen.

Vänsterpartiet kräver klimaträttvisa. Vi kräver ett omedelbart stopp av sponsringen av fossilindustrin. Vi kräver att de 100 företag som står för över 70% av koldioxidutsläppen tvingas till omställning. Vi kräver ett skattesystem som beskattar de rika hårdare.

Ett system som sätter människor, klimatet och jorden före kortsiktiga privata vinstintressen. Vi kräver helt enkelt ett nytt ekonomiskt system.

***

Det är just mot bakgrund av den akuta klimatkrisen som vi mobiliserar inför EU-parlamentsvalet. 10 år är två mandatperioder och EU-parlamentet är en internationell arena som har potentialen att spela en viktig roll i att hålla FN:s klimatmål. Men då krävs en radikal omställning och den kan bara komma från vänster. Det är bara vi som har en politik för jämlikhet. Vanligt folk ska inte få det sämre på grund av de klimatförändringar som storföretagen orsakat. Högerpolitiker låter marknaden styra trots att det är tydligt att marknaden inte kan hantera klimatkrisen. Vi har inte tid med partier som inte klarar av att ta fajten med utsläppsjättarna.

Samtidigt mobiliserar de högerextrema över hela Europa. Ett EU i deras klor är ett direkt hot, inte bara mot demokratin, de högerextrema utgör även ett hot mot oss kvinnor, mot hbtq-rättigheter, mot alla i andra färgskalor än de själva.

Valet den 26 maj står inte mellan marknadsliberalism och högerextremism. Det står inte mellan Macron eller Le Pen. Mellan Jan Björklund eller Jimmie Åkesson. Det är den blinda tilltron till marknadsliberalism som skapat de klyftor, den ojämlikhet, som är högerextremismens mylla.

Istället måste Europas vänster växa. En framgång för oss och våra systerpartier skulle på riktigt kunna rita om kartan. Vi vill ha ett Europa för alla, inte bara för de rika. Ett Europa som sätter människor och klimat före storföretag och kortsiktiga vinstintressen. Vi kan genomföra de förändringar som klimatrörelsen kräver av politiken. Vänstern ska vara rörelsens röst i parlamentet.

Så låt oss ta fram den energi, den pepp, vi hade i förra valrörelsen. Låt oss mobilisera och agitera, för vi behöver vinna ett val. Vår framtid står faktiskt på spel!

***

Stort tack för att jag fick fira denna dag med er. Länge leve 1 maj!